

P.O. Box: 2559 Addis Ababa, Ethiopia

የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 180/2015

**ጥር 2015 ዓ.ም
አዲስ አበባ**

ሰበራ አበበ መንገሻ
የሚኒስቴር ርዕሰ ስልጣን

የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 180 /2015

የታክስ እዳቸውን ከፍለው ላጠናቀቁ ወይም በመክፍል ላይ ላሉ ታክስ ከፋዮች የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ስለሚሰጥበት ሁኔታ ከዚህ በፊት በነበረው መመሪያ ግልጽነት የጎደላቸው ድንጋጌዎች በመኖራቸው ምክንያት የአፈፃፀም መመሪያውን ማሻሻል በማስፈለጉ፤

የገቢዎች ሚኒስቴር በታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 አንቀጽ 61(2) በተሠጠው ሥልጣን መሠረት ይህን መመሪያ አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌ

1. አጭር ርዕስ

ይህ መመሪያ “የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ መመሪያ ቁጥር 180/2015” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

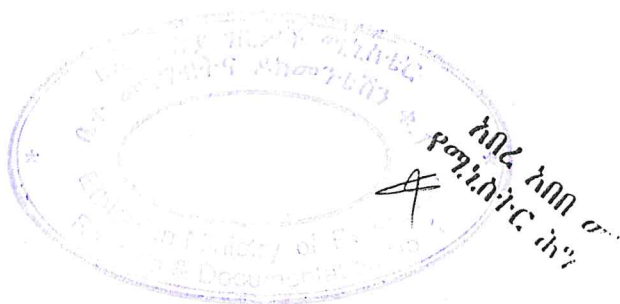
2. ትርጓሜ

የቃሉ አገባብ ሌላ ትርጉም ካላሰጠው በስተቀር ለዚህ መመሪያ አፈፃፀም፡-

- 1/ “የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት” ማለት አንድ ታክስ ከፋይ የታክስ ክፍያ ግዴታውን መወጣቱን ወይም እየተወጣ መሆኑን የሚገልጽ ከታክስ ባለስልጣኑ በጽሁፍ የሚሰጥ ማረጋገጫ ነው።
- 2 /”ክአቅም በላይ የሆነ ምክንያት” ማለት “ክአቅም በላይ የሆነ ምክንያት” ማለት በተወሰነ አካባቢ በተከሰተ የተፈጥሮ ወይም ሰው ሰራሽ ማለትም ጦርነት፣ ዝርፊያ፣ ጎርፍ፣ ቃጠሎ፣ የመሬት መንቀጥቀጥ፣ መብረቅ፣ ተምች ወይም ሌላ ተመሳሳይ ክስተት ሲያጋጥምሲሆን በድርጅት ወኪሎችና እንደራሴዎች የደረሰ ሞትን ይጨምራል።

- 3/ "ከፍተኛ የስጋት ደረጃ" ማለት በታክስ ጊዜው ውስጥ የታክስ ባለስልጣኑ በስጋት መምረጫ መስፈርትን መሰረት በማድረግ ታክስ ከፋዩን የሚመድብበት ከፍተኛ የስጋት ደረጃ ነው።
- 4/ "መካከለኛ የስጋት ደረጃ" ማለት በታክስ ጊዜው ውስጥ የታክስ ባለስልጣኑ በስጋት መምረጫ መስፈርትን መሰረት በማድረግ ታክስ ከፋዩን የሚመድብበት መካከለኛ የስጋት ደረጃ ነው።
- 5/ "ዝቅተኛ የስጋት ደረጃ" ማለት በታክስ ጊዜው ውስጥ የታክስ ባለስልጣኑ በስጋት መምረጫ መስፈርትን መሰረት በማድረግ ታክስ ከፋዩን የሚመድብበት ዝቅተኛ የስጋት ደረጃ ነው።
- 6/ "አጠቃላይ አዲት" ማለት አዲት የሚያስፈልገው የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አገልግሎት የጠየቀ ታክስ ከፋይ የሒሳብ መግለጫና ደጋፊ ሰነዶች እንዲያቀርቡ በማድረግ መከፈል የሚገባው ያልተከፈለ ታክስ ስለመኖሩ ዝርዝር ወይም ጥልቅ የሒሳብ ምርመራ የሚደረግበት ስርዓት ነው።
- 7/ "የንግድ ሥራ ሀብት" ማለት የንግድ ሥራ በማከናወን ሂደት በሙሉ ወይም በከፊል የንግድ ሥራ ገቢ ለማግኘት የተያዘ ወይም ጥቅም ላይ የዋለ ሀብት ነው።
- 8/ "አዋጅ" ማለት የፌዴራል ታክስ አስተዳደር አዋጅ ቁጥር 983/2008 ነው።
- 9/ "የታክስ ባለሥልጣን" ማለት የገቢዎች ሚኒስቴር፣ የአዲስ አበባ እና የድሬዳዋ ከተማ አስተዳደር ገቢዎች ባለስልጣን ማለት ሲሆን ቅ/ጽ/ቤቶቻቸውንም ይጨምራል።
- 10/ "ሚኒስቴር" ማለት የገቢዎች ሚኒስቴር ሲሆን የሚኒስቴሩን ቅርንጫፍ ጽ/ቤቶች ይጨምራል።
- 11/ በዚህ መመሪያ ውስጥ ትርጉም ያልተሰጣቸው ቃላት በፌዴራል ገቢ ግብር አዋጅ እና በፌዴራል ታክስ አስተዳደር አዋጅ የተሰጣቸውን ትርጉም ይይዛሉ።
- 12/ በዚህ መመሪያ በወንድ ጾታ የተገለፀው ለሴትም ተፈጻሚ ይሆናል።

3. የተፈፃሚነት ወሰን

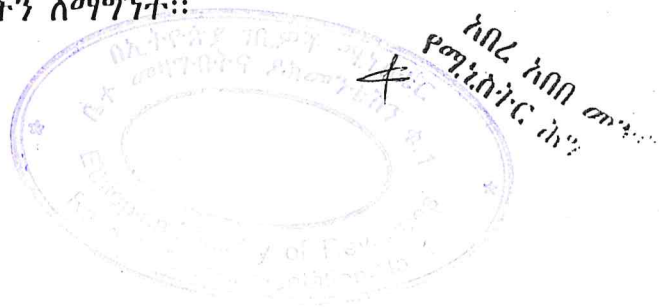
ይህ መመሪያ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት በሚጠይቁ የታክስ ክፍያ ግዴታቸውን በተወጡ ወይም እየተወጡ ባሉ ወይም በሚወጡ ታክስ ክፋዮች ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።

ክፍል ሁለት

የታክስ ክሊራንስ ጥያቄ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ

4. የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት የሚሰጥባቸው የአገልግሎት ዓይነቶች፤

- 1/ የንግድ ስራ ፈቃድ ወይም የሙያ ፈቃድ ለማደስ ወይም ለመመለስ፤
- 2/ በጨረታ ለመካፈል ወይም ለመሳተፍ፤
- 3/ ለተሽከርካሪዎች ወይም የኮንስትራክሽን ማሽነሪ ዓመታዊ ምዝገባና ምርመራ /ከላውዶ/ ለማድረግ፤
- 4/ የባንክ ብድር ለማግኘት፤
- 5/ ለተሽከርካሪ ቅሪት የመድን ካሳ ለማግኘትና የስሌዳ ለውጥ ለማድረግ፤
- 6/ የድርጅት ስም ወይም አድራሻ ለመለወጥ፤
- 7/ ግብር የሚከፈልበት የካፒታል ሃብት ለማስተላለፍ ፤
- 8/ ድርጅት በከፊል ወይም ሙሉ በሙሉ ለመዝጋት ወይም የዘርፍ ለውጥ፤
- 9/ የባለቤትነት ስም ምዝገባ የሚያስፈልገውን የንግድ ስራ ሀብት ለመሸጥ ወይም ለማስተላለፍ፤
- 10/ ህጋዊ ህልውና የነበራቸው ድርጅቶች በአንድ ላይ ለማደራጀት ወይም ለማዋሀድ፤
- 11/ የንግድ መደብር ለሌላ አካል በሽያጭ፣ በስጦታ፣ በውርስ ወይም በመሳሰሉት ለማስተላለፍ፤
- 12/ ከመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ስለመክፈሉ ለተቀጣሪው የሚሰጥ ማረጋገጫ፤
- 13/ የከፍተኛ ትምህርት የወጪ መጋራት ግዴታ ስለመወጣት የሚሰጥ ማረጋገጫ፤
- 14/ የግል ድርጅቶች ማህበራዊ ዋስትና የጡረታ መዋጮ ስለመክፈሉ የሚሰጥ ማረጋገጫ ወይም፤
- 15/ ሌሎች ተመሳሳይ አገልግሎቶችን ለማግኘት።

5. የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አገልግሎት ለማግኘት መሟላት የሚገባቸው

ቅድመ ሁኔታዎች፤

1/ ማንኛውም ታክስ ከፋይ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ለማግኘት ማሟላት የሚገባው ቅድመ ሁኔታ፤

ሀ) የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት እንዲሰጠው በጽሑፍ ጥያቄ ማቅረብ፤

ለ) ውዝፍ የታክስ ዕዳ ወይም ወቅታዊ የታክስ ክፍያ የፈጸመ መሆን፤

ሐ) ውዝፍ የታክስ ዕዳ ወይም ወቅታዊ የታክስ ዕዳ ለመክፈል የክፍያ ስምምነት የገባና በውሉ መሠረት እየተከፈለ ስለመሆኑ የሚያሳይ ማስረጃ ማቅረብ፤

መ) ታክስ ከፋዩ ዓመታዊ የንግድ ትርፍ ግብር ማስታወቂያ እና መክፈያ የመጨረሻ ቀን ከመድረሱ በፊት የንግድ ስራ ፈቃድ ለማደስ፤ በጨረታ ለመሳተፍ፤ የባንክ ብድር ለመውሰድ እና የጉዳት ካሳ ለማግኘት የሚቀርብ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ጥያቄ ከሆነ ጥያቄው ከቀረበበት የግብር ዘመን በፊት ላሉት ጊዜያት ታክሱን አስታውቆ ግዴታውን የተወጣ ስለመሆኑ፤

ረ) በደረሰው የታክስ ዉሳኔ ማስታወቂያ ላይ ቅሬታ ያለው ታክስ ከፋይ በታክስ ውሳኔ ቅሬታ አጣሪ የስራ ክፍል ወይም ይግባኝ ለሚ ኮሚሽን ወይም በየደረጃው ለሚገኝ ፍርድ ቤት ቅሬታውን አቅርቦ በመታየት ላይ የሚገኝ ስለመሆኑ የጽሁፍ ማስረጃ ማቅረብ አለበት፡፡

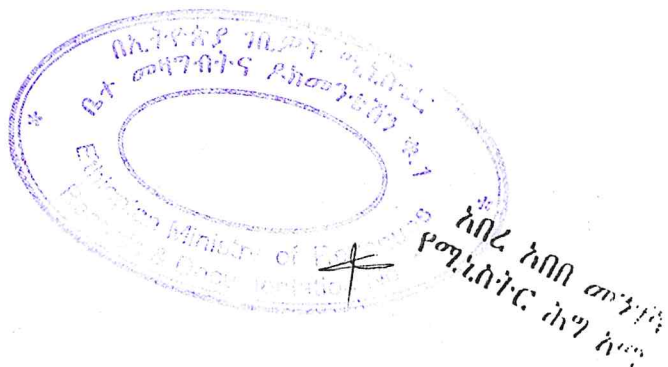
2/ ታክስ ከፋዩ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 የተገለፀው ቢኖርም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ሳያሟላ ወይም ሳያረጋገጥ የታክስ ክሊራንስ ምስክርወረቀት ሊሰጠው አይችልም፡፡

ሀ) ታክስ ከፋዩ በግብር እፎይታ ጊዜ ላይ ከሆነ ቀጥተኛ ያልሆነ ታክስ እና ከተከፋይ ሂሳብ ላይ ተቀንሶ የሚከፈል ግብር ለታክስ ባለስልጣኑ ገቢ ማደረጉ እና እፎይታ ለተሰጠው የታክስ አይነት ማስታወቂያ ማቅረቡ እንደተጠበቀ ሆኖ በግብር እፎይታ ጊዜ ላይ ያለ ስለመሆኑ ከሚመለከተው አካል የተሰጠ ጽሁፍ ማስረጃ ማቅረብ፤

ለ) በታክስ ከፋይነት በግብር ዓመቱ ያልተመዘገበ ከሆነ የታክስ ከፋይ መለያ ቁጥር አለመወሰዱ እና የታክስ ፋይል በስሙ አለመክፈቱ እስኪረጋገጥ፤

አበረ አበበ መንገሴ
የሚኒስትር ሕግ ስ...

- ሐ) በንግድ ሥራ ፈቃዱ ምንም ዓይነት ሥራ አለመስራቱን የገለጸ ታክስ ከፋይ አለመስራቱ እስኪረጋገጥ፤
- መ) በኮንስትራክሽን ማሽነሪ ማከራየት ዘርፍ የተሰማራ ታክስ ከፋይ በታክስ ጊዜው ታክስ ያልከፈለው ማሽነሪው በመበላሸቱ ምክንያት መሆኑንና ይህንኑ በታክስ ህጉ መሠረት ማስታወቁን እና ለዚሁም በ3ኛ ወገን የተረጋገጠ ማስረጃ እስኪያቀርብ፤
- ሠ) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) (መ) አፈጻጸም ታክስ ከፋይ ለፈቃድና ቦሎ ማደሻ ክሊራንስ ሲጠይቅ የኮንስትራክሽን ማሽን በመበላሸቱ ምክንያት ያለመስራቱን በ30 ቀናት ውስጥ ማስታወቁ እስኪረጋገጥ፤
- ረ) ለዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (2) (መ) አፈጻጸም በፊደል (ሠ) ከተጠቀሰው በተጨማሪ የኮንስትራክሽን ማሽነሪ ለመሸጥ ከሆነ ማሽነሪው ከቆየበት ቦታ (ጋራዥ) ወይም ከቆመበት ቀበሌ አስተዳደር ማረጋገጫ ማስረጃ እስኪያቀርብና እስኪረጋገጥ፤
- ሰ) በትራንስፖርት ዘርፍ የተሰማራ ታክስ ከፋይ በታክስ ጊዜው ታክስ ያልከፈለው የተሸከርካሪው ሊብሬ እና ታርጋ ለመንገድ ትራንስፖርት በመመለሱ ወይም መድን ድርጅት ቅሪት አካሉን በመረከቡ ምክንያት ስለመሆኑ የሚያረጋግጥ ማስረጃ እስኪያቀርብ፤
- ሸ) የከፍተኛ ትምህርት የወጪ መጋራት ተጠቃሚ የአገልግሎት ግዴታውን የተወጣ ስለመሆኑ የጽሑፍ ማስረጃ እስኪያሟላ ወይም የሚፈለግበትን ክፍያ እስኪፈጽም ድረስ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት መስጠት አይቻልም፡፡
- ቀ) በዚህ መመሪያ የተደነገገው ቢኖርም ከታክስ ከፋይ የሚፈለገው ታክስ የሚሰበሰብ ስለመሆኑ ስጋት ሲኖረውና ታክሱ በአስቸኳይ መስብሰብ ያለበት ሆኖ ሲገኝ ታክሱ ሳይሰበሰብ ለታክስ ከፋይ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት መስጠት አይቻልም ፡፡

6. ክሊራንስ ለመስጠት አዲት የማያስፈልጋቸው አገልግሎቶች

1/ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጹት ሁኔታዎች እስከተሟሉ ድረስ ከዚህ በታች ለተዘረዘሩት አገልግሎቶች ታክስ ከፋዩን አዲት ማድረግ ሳያስፈልግ የታክስ ክሊራንስ የምስክር ወረቀት ሊሰጥ ይችላል፡

ሀ) ንግድ ስራ ፈቃድ ወይም የሙያ ፈቃድ ለማደስ፤

ለ) ጨረታ ለመካፈል ወይም ለመሳተፍ፤

ሐ) ለተሽከርካሪዎች ወይም ለኮንስትራክሽን ማሽነሪዎች ዓመታዊ ምዝገባና ምርመራ /ክላውዶ/ ለማድረግ፤

መ) የባንክ ብድር ለማግኘት፤

ሠ) የመድን ካሳ ለማግኘት፤

ረ) የድርጅት ስም ወይም አድራሻ ለመለወጥ፤

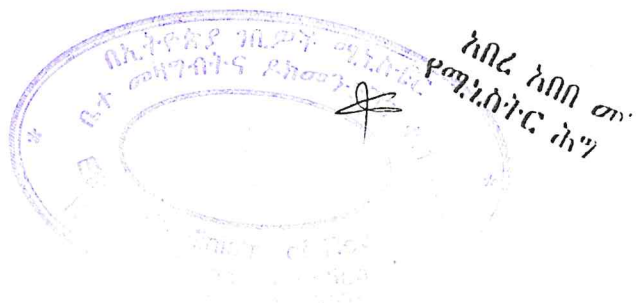
ሰ) የንግድ ስራ ሀብት መቀነስን ሳይጨምር የንግድ ዘርፍ ቅነሳ፤

ሸ) የግል ድርጅቶች ማህበራዊ ዋስትና የጡረታ መዋጮ ስለመክፈሉ ማረጋገጫ ለማግኘት፤

2/ የክሊራንስ ጥያቄ በቀረበበት ጊዜ የታክስ ውሳኔ ማስታወቂያ የተሰጠው እና ያልተከፈለ የታክስ ዕዳ ያለበት ታክስ ከፋይ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (መ) መሰረት አዲት ሳይደረግ የባንክ ብድር እንዲወስድ ክሊራንስ የሚሰጠው ዕዳውን የክፈለ እንደሆነ ወይም ለመክፈል የባንክ ዋስትና ያቀረበ እንደሆነ ወይም ለጠየቀው የባንክ ብድር ጥያቄ ያልታገደ ስለመሆኑ ከንብረት መዝጋቢ የመንግስት አካል ተመጣጣኝ የሀብት ዋስትና / ህንፃ ፤ መኖሪያ ቤት፤ ተሽከርካሪ/ ያቀረበ ከሆነ ነው፡፡

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 በፊደል ተራ (መ) የባንክ ብድር ለማግኘት የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ለጠየቀ ሰው የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት የሚሰጠው ጥያቄ አቅራቢው የንግድ ሥራ ያልሰራና በግብር ከፋይነት ያልተመዘገበ ከሆነ ጥያቄው የቀረበለት የታክስ ባለስልጣን ከመረጃ ቋት ተገቢውን ማጣራት አድርጎ ጠያቂው በንግድ ሥራ አለመሰማራቱን በማረጋገጥ ይሆናል፡፡

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 (ሐ) የተገለጸው ቢኖርም የንግድ ስራ ፈቃድ አውጥተው የንግድ ሥራ ያልሠሩ ታክስ ከፋዮች የንግድ ስራ ፈቃድ ለመመለስ

ጥያቄ ሲያቀርቡ ከታክስ ባለስልጣኑ የስራ ክፍሎች እና አሰራሪዎች ወገን መረጃ በማጣራት የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት የሚሰጥ ይሆናል፡፡

7. የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ከመሰጠቱ በፊት አዲት የሚያስፈልጋቸው አገልግሎቶች

1/ የሚሸጠው ወይም የሚተላለፈው የንግድ ስራ ሀብት ከሃምሳ በመቶ ያነሰ ከሆነ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ከመሰጠቱ በፊት ዴስክ አዲት ወይም ውስን አዲት ስራ መከናወን አለበት፡፡

2/ በከፍተኛ እና በመካከለኛ ግብር ከፋዮች ቅ/ጽ/ቤት የሚስተናገድ ታክስ ከፋይ በሚከተሉት አገልግሎቶች ላይ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ከመሰጠቱ በፊት አጠቃላይ አዲት መደረግ አለበት፤

ሀ) ከሃምሳ በመቶ በላይ የንግድ ስራ ሀብት ለመሸጥ ወይም ለማስተላለፍ፤

ለ) ድርጅትን በክፍልም ሆነ በሙሉ ለመዝጋት፤

ሐ) የንግድ ዘርፍ መቀየር ወይም መቀነስ ከሆነ፤

መ) ድርጅቶች በአንድ ላይ ለመደራጀት ወይም ለመዋሀድ በውህደት የሚፈጠረው ድርጅት የተዋሀደውን ድርጅት የታክስ ዕዳን ለመክፈል ግዴታ ገብቶ የሚዋሃዱ ስለመሆኑ የሚያስረዳ ሰነድ ከቀረበ፤ ወይም

ሠ) የንግድ መደብሩን ለሰሰተኛ ወገን በሽያጭ፣ በስጦታ ወይም በውርስ ለማስተላለፍ አገልግሎት ሲጠየቅ ነው፡፡

3/ በየትኛውም የስጋት ደረጃ ላይ የሚገኝ የአነስተኛ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ታክስ ከፋይ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት እንዲሰጠው ሲጠይቅ ከሀምሳ በመቶ በላይ የሆነውን የንግድ ስራ ሀብቱን ወይም የንግድ መደብሩን ለሰሰተኛ ወገን በሽያጭ፣ በስጦታ ወይም በውርስ ለማስተላለፍ ወይም የንግድ ስራውን ለማቋረጥ ካልሆነ በስተቀር ዴስክ ወይም ውስን አዲት ብቻ የሚስተናገዱ ይሆናል፡፡

4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (3) መሰረት የተገለፀው ቢኖርም የአነስተኛ ቅርንጫፍ ጽ/ቤት ታክስ ከፋይ ከሀምሳ በመቶ በላይ የሆነውን የንግድ ስራ ሀብቱን ወይም የንግድ መደብሩን ለሰሰተኛ ወገን በሽያጭ፣ በስጦታ ወይም በውርስ ለማስተላለፍ ወይም የንግድ ስራውን ለማቋረጥ የክሊራንስ ምስክር ወረቀት ጥያቄ በሚያቀርብበት ጊዜ አጠቃላይ አዲት ተከናውኖ ዕዳ የሌለበት መሆኑ ሲረጋገጥ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀቱ ይሰጠዋል፡፡

አበረ አበበ መንገሰ
የሚኒስትር ሕግ ኤ

5/ ታክስ ከፋዩ ጥቂውን ባቀረበበት ጊዜ በፋይል ስምሪት አሰራር ሥርዓት ይመራል ።

8. የታክስ ዕዳ ስለመኖሩ ማጣራት እና የታክስ ስሌት የሚያስፈልጋቸው አገልግሎቶች

1/ በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5 ንዑስ ቁጥር (1) እና (2) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ከመስጠቱ በፊት ለሚከተሉት አገልግሎቶች አስፈላጊው መጣራት መደረግ አለበት።

ሀ) ግብር የሚከፈልበት የካፒታል ሃብት ማስተላለፍ፤

ለ) ድርጅቶች በአንድ ላይ ለመደራጀት ወይም ለመዋሀድ እና በውህደት የሚፈጠረው ድርጅት የተዋሀደውን ድርጅት የታክስ ዕዳን ለመክፈል ግዴታ ገብቶ የሚዋሃዱ ስለመሆኑ የሚያስረዳ እና የቴምብር ቀረጥ የተከፈለበት ውል ከቀረበ፤

ሐ) የከፍተኛ ትምህርት የወጪ መጋራት ግዴታን ስለመወጣት ማስረጃ ሲጠየቅ፤

መ) ከመቀጠር በሚገኝ ገቢ ላይ ግብር ስለመክፈሉ፤

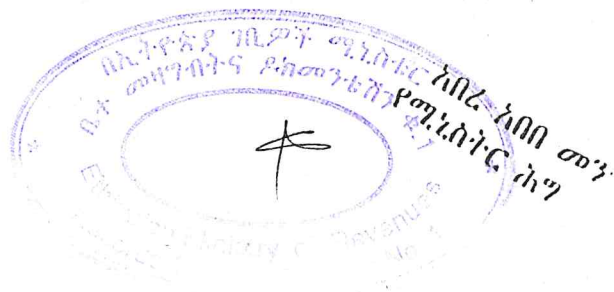
2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) (መ) መሰረት ለተቀጣሪ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ለመስጠት ቀጣሪው የስራ ግብር የተከፈለ ስለመሆኑ ለታክስ ባለስልጣኑ በጽሑፍ ማረጋገጫ ማቅረብ አለበት።

9. የስጋት ደረጃ ያልወጣላቸው አገልግሎት ጠያቂዎች የሚስተናገዱበት ሁኔታ

1/ የታክስ ክሊራንስ የምስክር ወረቀት በዚህ መመሪያ አንቀጽ 4 ንዑስ አንቀጽ 8፣ 9፣ 10 እና 11 የተገለፁትን አገልግሎቶች የሚጠይቁ ከሆነ የስጋት ደረጃ እንዲወጣላቸው ይደረጋል።

2/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ ቁጥር (1) መሰረት የስጋት ደረጃ የወጣላቸው ግብር ከፋዮች እንደ አግባብነቱ በዚህ መመሪያ አንቀጽ (7) መሰረት ይስተናገዳሉ።

3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ ቁጥር 1 መሰረት በተሰራው የስጋት መስፈርት መምረጫ መሰረት በከፍተኛ የስጋት ደረጃ ላይ የተመደቡት ታክስ ከፋዮች መረጃ ለታክስ ኦዲት ዳይሬክቶሬት እና ለስጋት ስራ አመራር ዳይሬክቶሬት በየወሩ ይላካል።

10. በኦዲት ወይም በታክስ ስሌት ግኝት መሰረት ስለሚሰጥ ውሳኔ

- 1/ ማንኛውም ታክስ ከፋይ በዚህ መመሪያ መሰረት ኦዲት ወይም የታክስ ስሌት ተከናውኖበት በግኝቱ መሰረት ሊከፈል የሚገባው የታክስ ዕዳ ያለበት መሆኑ የተረጋገጠ እንደሆነ ዕዳውን ሳይከፍል ወይም የክፍያ ስምምነት ሳይገባ ወይም የባንክ ዋስትና ወይም ተመጣጣኝ የንብረት ዋስትና ሳያሰግዝ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አይሰጠውም፡፡
- 2/ ከላይ በተራ ቁጥር 1 የተደነገጋው ቢኖርም ድርጅት መዝጋት እና ለሌላ ማስተላለፍ ከሆነ እዳውን ሙሉ በሙሉ መክፈል አለበት፡፡

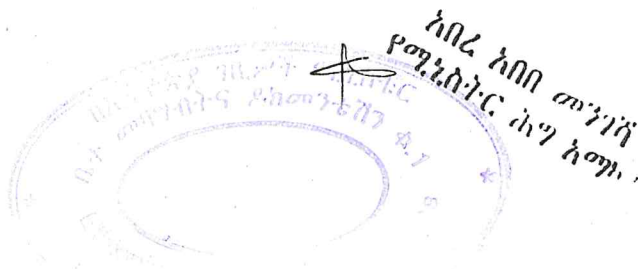
11. በልዩ ሁኔታ የታክስ ክሊራንስ የምስክር ወረቀት ስለመስጠት

በዚህ መመሪያ አንቀጽ 5(1) ላይ የተደነገገው ቢኖርም ኢኮኖሚያዊ፣ አስተዳደራዊ ወይም ማህበራዊ በሆኑ ምክንያቶች ሚኒስትሩ ወይም የሚወክለው ኃላፊ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት በልዩ ሁኔታ እንዲሰጥ ሊወሰን ይችላል፡፡

12. የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት የሚያገለግልበት ጊዜ

ለታክስ ከፋይ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት የሚያገለግለው፡-

- 1/ በጨረታ ለመሳተፍ ወይም ከባንክ የብድር አገልግሎት ለማግኘት ከሆነ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ እስከ 6 ወር ድረስ ፤
- 2/ የንግድ ፈቃድ ለማሳደስ፣ የግል ድጅቶች ማህበራዊ ዋስትና የጡረታ ክፍያ ስለመክፈሉ የሚሰጥ የታክስ ምስክር ወረቀት ከሆነ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ፡
  - ሀ) በኢትዮጵያ የበጀት ዓመት ሂሳባቸውን ለሚዘጉ እስከ ሰኔ 30 ቀን ድረስ፤
  - ለ) ሂሳባቸውን በራሳቸው የሂሳብ ጊዜ ለሚዘጉ እስከ ሂሳብ ጊዜያቸው ማጠናቀቂያ ቀን ድረስ ብቻ የሚያገለግል ይሆናል፡፡
- 3/ ተሽከርካሪን ለማስፈተሽ (ካላዉዶ ለማስደረግ) የሚሰጥ ክሊራንስ ከሆነ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ለአንድ ዓመት የሚያገለግል ይሆናል፡፡
- 4/ የንግድ ስራቸውን በከፊል ወይም በሙሉ ለማቋረጥ፣ የባለቤትነት ስም ለውጥ ለማድረግ ወይም የንግድ ሀብትን ለማስተላለፍ የሚሰጥ የታክስ ክሊራንስ የምስክር ወረቀት ከሆነ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ለሦስት ወራት፤

- 5/ የከፍተኛ ትምህርት የወጪ መጋራት ክፍያን በአገልግሎት ወይም ገንዘብ በመክፈል ግዴታውን የተወጣ ተጠቃሚ የሚሰጠው የታክስ ክሊራንስ የምስክር ወረቀት የትምህርት ማስረጃውን ለመቀበል ብቻ ያገለግላል።
- 6/ የታክስ ከፋዮች ምዝገባ እና ስረዛ ዳይሬክቶሬት ለዚህ አንቀጽ አፈጻጸም የሚያስፈልጉ የተለያዩ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ቅጾችን እንደየአገልግሎት አይነቶች በመለየት ያዘጋጃል።

13. የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ

የታክስ ባለስልጣኑ ፦

- 1/ በአንቀጽ 6፣7 እና 8, በተገለጸው መሠረት ታክስ ከፋዩ ቅድመ ሁኔታውን የፈፀመ መሆኑን ሲያረጋግጥ ለታክስ ከፋዩ ማመልከቻውን ባቀረበ በ14 ቀናት ውስጥ የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት መስጠት አለበት።
- 2/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 ቢኖርም የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት መስጠት የማይቻልበት ምክንያት ካለ ማመልከቻውን ባቀረበ በ 14 ቀናት ውስጥ የማይሰጥበትን ምክንያት በጽሁፍ መልስ መስጠት አለበት።
- 3/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (1) የተገለጸው ቢኖርም የታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት ለመስጠት አዲት ማድረግ የሚያስፈልገው ከሆነ ማመልከቻው ከቀረበበት ቀን አንስቶ ባለው በዘጠና ቀናት ውስጥ አዲቱ ተጠናቆ ወጤቱ የሚገለጽለት ስለመሆኑ ለታክስ ከፋዩ በጽሁፍ ማስታወቅ አለበት።
- 4/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 በተገለጸው ጊዜ ውስጥ የታክስ ክሊራንስ ለጠየቀ ሰው በጽሁፍ ምላሽ ያልሰጠ ሰራተኛም ሆነ ኃላፊ ቅሬታ ሲቀርብበት ባሉት የሰራተኛ አስተዳደር ህጎች ተጠያቂ ይሆናል ።

14. ቅሬታ ስለማቅረብ

ከታክስ ክሊራንስ ምስክር ወረቀት አሰጣጥ ጋር በተያያዘ የታክስ ባለስልጣኑ አሰራር ላይ ቅሬታ ያለው ታክስ ከፋይ ቅሬታውን በየደረጃው ላለ የስረ ኃላፊ ማቅረብ ይችላል።

ክፍል ሦስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

15. የተሻሩ መመሪያዎች

የታክስ ክሊራንስ አሰጣጥን ለመወሰን የወጣ መመሪያ ቁጥር 147/2011 በዚህ መመሪያ ተሻሽሏል።

16. የመሸጋገሪያ ድንጋጌ

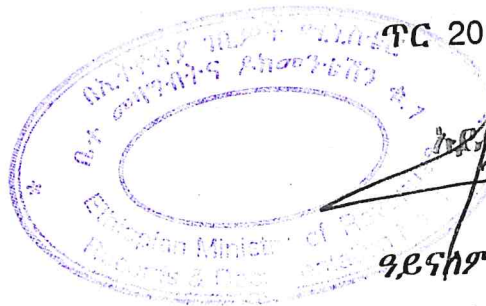
ቀደም ሲል ተጀምረው ፍጻሜ ያላገኙ ጉዳዮች ሲሰራበት በነበረው መመሪያ ቁጥር 147/2011 መሰረት ውሳኔ ያገኛሉ።

17. መመሪያው የሚፀናበት ጊዜ

ይህ መመሪያ በሚኒስቴሩ ጸድቆ በሚኒስቴሩ ድህረ ገፅ ላይ ከተጫነበት ጊዜ ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ፣ ኢትዮጵያ

ጥር 2015 ዓ.ም

አቶ/አምላክ ማርያም አበበ

ዓይናከም ንጉሴ ዓሊ

የገቢዎች ሚኒስቴር

ሚኒስትር